

ELSSCHOT | PORTRET

De schrijver bij het Antwerpse Steenplein, 1952. © Erven Elsschot

Elsschot en kinderen thuis, ca. 1914. © Erven Elsschot

Elsschot verdiept in de krant, ca. 1950. © Erven Elsschot

Fine en Willem Elsschot aan zee, ca. 1955. © Erven Elsschot

Zelfportret van een underdog

In Elsschotland vermomt de zakenman Alfons De Ridder zich als klerk en maakt hij zichzelf kleiner dan hij is.

KOEN RYMENANTS

Elsschot werd zeventig jaar geleden al gehuldigd. In juli 1937 besteedde het tijdschrift *Groot Nederland* bijna een heel nummer aan zijn werk. Zijn nieuwste roman *Pensioen* ging daarin vergezeld van een reeks waarderende essays. Redacteur en initiatiefnemer Jan Greshoff vroeg zijn vriend Elsschot om wat biografische gegevens. 'Ik ben, helaas, geboren op 7 Mei 1882 in Antwerpen (staat België), op de De Keyzerlei No 52. Het huis draagt nog steeds hetzelfde nummer. Het heet nu 'City Bar' en ik kan het je recom-

mendeeren voor een lekkere sandwich.' Elsschot besloot lacaoniek met: 'Ik ben 1 m. 68 lang en weeg 76 k.g.' Greshoff zag er de humor wel van in en nam ook die laatste feitjes over in *Groot Nederland*. Elsschot reageerde meteen: 'Niet zonder genoeg maar ook niet zonder een beetje ver-

stomd te staan ontdekte ik die m. en k.g. op pag. 147. Verdomd aardig van je. Maar wat moet men in Nederland denken zeg!'

Het is een typerende anekdote. In zijn dagelijkse praktijk is Elsschot de eerste om de conventies van het schrijverschap te relativiseren. Tegelijk houdt hij er een bijzonder verheven literatuuropvatting op na. Hij blijft een kind van de late negentiende eeuw, toen de Tachtigers godsdienst vervingen door poëzie en schrijven in het Nederlands voor Vlamingen een revolutionaire daad was. Litera-

Men probeert
geen schepping.
Men probeert
ook niet te
baren